

Beleidsplan Sectie Parasitologie

Stichting Kwaliteitsbewaking Medische Laboratoriumdiagnostiek

2007 – 2009

Missie

De sectie Parasitologie draagt bij aan een continue verbetering van de kwaliteit van de zorg welke is gebaseerd op laboratoriumdiagnostiek, interpretatie en advisering op het gebied van de medische parasitologie.

Doelstellingen

1. De sectie parasitologie (PAR) van de Stichting Kwaliteitsbewaking Medische laboratoriumdiagnostiek (SKML) heeft tot doel het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van laboratorium diagnostiek op het gebied van de medische parasitologie, inclusief de interpretatie van de waarnemingen en de daaruit voortvloeiende klinische adviezen. Zij streeft dit doel na door het organiseren en evalueren van kwaliteitsbewakingsronden en het uitwisselen van informatie met deelnemers op haar werkterrein.

Bestuur

Ultimo 2007 is het bestuur van de PAR-sectie als volgt samengesteld:

- Dr. L. van Lieshout (Leiden), namens NVP, voorzitter, lid AB-SKML, referent, lid sinds oprichting SKML in 2004
- Dr. Dr. P. Beckers (Nijmegen), namens NVP, - secretaris, rondzendingscoördinator, lid sinds 2005
- Drs. T. Kortbeek (Bilthoven), namens NVP, referent, lid sinds oprichting SKML in 2004
- Dr. B. Mulder (Enschede), namens NVMM, referent, lid sinds oprichting SKML in 2004
- Dr. J.J.C.M. van de Leur (Zwolle), namens NVKC, lid sinds 2006

Adviserende leden:

- Dr. C. Janse (Leiden), uitvoerend penningmeester, namens NVP
- Dr. T. Mank (Haarlem), referent
- Ir. T. Derks (Enschede), referent

De meest actuele samenstelling van het bestuur staat vermeld op de website van zowel de NVP als de SKML. De taken en verantwoordelijkheden van het sectiebestuur staan omschreven in het sectiereglement, waarin ook begripsbepalingen worden weergegeven. Bij de samenstelling van het bestuur zijn er enkele constructies die sterk de voorkeur van de sectie verdienen, te weten:

- Eén van de NVP leden is de rondzendingscoördinator
- Ten minste één van de NVP leden heeft ook zitting in het bestuur van de NVP (welke tevens functioneert als het bestuur van de Stichting Parasitologische Laboratorium Diagnostiek)
- Eén van de NVP leden heeft de functie van penningmeester, indien mogelijk is de penningmeester dezelfde persoon als de penningmeester van de NVP
- Indien geen van de PAR bestuursleden de mogelijkheid heeft voor het uitvoeren van de taak van penningmeester, kan de sectie besluiten de PAR-penningmeestertaken door een gekwalificeerd NVP lid uit te laten voeren. Het sectiebestuur als geheel blijft verantwoordelijk voor de juiste uitvoering van deze taken.

Taken

De taken met betrekking tot het organiseren van de rondzendingen staan omschreven in het sectiereglement. Naast de organisatie van de rondzendingen, heeft de PAR sectie to taak de kwaliteit van parasitologische diagnostiek in Nederland te bevorderen. Deze taak wordt in samenspraak met het NVP bestuur tot uitvoering gebracht in de vorm van (nascholings)activiteiten die gericht zijn op deelnemers aan de Parasitologie rondzendingen, te weten:

- enkele malen per jaar wordt een bijeenkomst georganiseerd voor de deelnemers aan de rondzendingen waar actuele ontwikkelingen op het vakgebied op informele wijze worden besproken
- actieve kennisoverdracht over (de diagnostiek) van parasitaire infecties via de website van de NVP. Binnen de NVP website is een gedeelte gereserveerd speciaal voor SKML deelnemers met informatie over de rondzendingen
- Verstrekken (op beperkte schaal) van reisbeurzen (voor congresbezoek) en subsidies met als doel innovatie en kennisoverdracht op het gebied van de parasitologische diagnostiek.

Taken die niet tot de PAR-sectie behoren, maar door CFB-SKML worden uitgevoerd zijn:

- deelnemersadministratie (als afgeleide van de centrale SKML deelnemersadministratie)
- inning bij de deelnemers van de contributie voor deelname aan de rondzendingen
- Betaling van de vergoedingen aan de rondzendingscoördinator, de referenten en de NVP voor de gemaakte onkosten voor de organisatie van de rondzendingen zoals in de jaarbegroting weergegeven en in de schriftelijke overeenkomst opgenomen.
- beheren van het automatiseringssysteem (QBase) waarmee deelnemers informatie ontvangen over rondgestuurde materialen en antwoorden, scores en evaluaties van rondzendingen ontvangen.
- contact met deelnemers aangaande administratieve en financiële zaken

Programma's

De PAR-sectie is momenteel verantwoordelijk voor één rondzending (Bloed/darm parasieten), bestaande uit 4 rondes. Iedere ronde worden steeds twee feces monsters en twee bloed-monsters rondgestuurd. De rondes zijn gelijkmatig verdeeld over het jaar. De monsters bevatten parasieten die de deelnemers in de dagelijkse praktijk zouden kunnen tegenkomen in bloed/feces materiaal van patiënten. Alle feces en bloedmonsters bestaan uit klinisch materiaal, welke anoniem wordt verwerkt. Alle monsters worden eerst door de referenten (microscopisch) beoordeeld alvorens ze worden opgestuurd naar de deelnemers. Gezien de relatief beperkte houdbaarheid van het materiaal, worden de monsters kort voor rondzending door de referenten beoordeeld. Daar waar mogelijk wordt een bevestiging van de bevindingen van de referenten uitgevoerd door middel van moleculaire technieken of immuno-chemische bepalingen. Er wordt strikt volgens een van te voren opgesteld jaarschema gewerkt.

Bij ieder monster behoort een korte casus-omschrijving, welke in QBase wordt aangeleverd. De deelnemers wordt gevraagd om de monsters morfologisch te onderzoeken en de bevindingen binnen een bepaalde periode via QBase in te sturen. Kort na de sluitingsdatum wordt aan de deelnemers via QBase een voorlopige uitslag bekend gemaakt waarbij vier verdiepingsvragen worden gesteld. Het beantwoorden van de verdiepingsvragen wordt zeer gestimuleerd, maar wordt niet met punten gehonoreerd. Deze vragen zijn bedoeld om de kennis over diagnostiek en behandeling van parasitaire infecties bij de deelnemers te verhogen. Alle deelnemers krijgen na de definitieve sluitingsdatum via QBase een eindrapportage met de definitieve uitslag en de toegekende punten, als ook een educatieve bespreking van de ingezonden uitslagen en de beantwoorde verdiepingsvragen. De resultaten worden bekend gemaakt onder deelnemersnummer (anonieme deelname), maar deelnemers kunnen wel zien hoe ze ten opzichte van de gehele groep aan deelnemers hebben gescoord.

Via de website van de NVP bestaat de mogelijkheid om foto's in te zien van het rondgestuurde materiaal, eventueel te gebruiken voor educatieve besprekingen binnen de

eigen afdeling. Deelnemers hebben de mogelijkheid om enkel van het onderdeel bloed- of darmparasieten gebruik te maken en betalen daarvoor een afwijkende contributie.

Gehaalde doelen

De belangrijkste doelen die in de periode 2004-2006 zijn bereikt zijn:

- Centrale deelnemersadministratie is per 2004 overgeheveld naar CFB
- Er wordt gewerkt volgens een strakke jaarplanning, waarbij een nieuwe ronde pas wordt opgestart nadat een ronde geheel is afgesloten
- Het proces van refereren is meer inzichtelijk gemaakt, door het samenstellen van referenten beoordelingsschema's
- Het proces van scoretoekenning is gedocumenteerd en er is gestart met een overlegstructuur met andere secties aangaande de scoresystematiek
- Geautomatiseerd insturen van deelnemersresultaten (via Qbase) is in de zomer van 2006 van start gegaan
- Grootschalige uitbreiding van de website van de NVP heeft plaatsgevonden waardoor efficiënt vakinhoudelijke informatie kan worden gegeven aan SKML deelnemers

Planning voor 2007

- Qua opzet en inhoud van het programma zijn er de komende periode geen veranderingen te verwachten.
- De komende tijd zal vooral het opzetten van een kwaliteitssysteem, waarin de belangrijkste procedures van selectie en beoordeling van materialen voor de rondzending worden omschreven, centraal staan. Het proces van accreditatie wordt centraal vanuit de SKML gecoördineerd en zal volgens de vastgestelde normen, in nauw overleg met de andere secties, worden uitgevoerd.
- Daarnaast dient het scoresysteem in sterkere mate te worden afgestemd op het scoresysteem van de andere secties. Op basis hiervan kan beter worden geformuleerd aan welke kwaliteitseisen de deelnemers moeten voldoen. Zolang deze eisen niet eenduidig zijn vastgesteld is het uitreiken van een certificaat van prestatie aan de deelnemers niet goed mogelijk.
- De PAR-sectie zal in toenemende mate gebruik maken van de NVP website voor het leveren van vakinhoudelijke (achtergrond)informatie en het informeren van de deelnemers over actuele vakinhoudelijke ontwikkelingen. Omdat dit vakinhoudelijke informatie betreft staat dit los van de ingebruikname van het Qbase systeem in de zomer van 2006
- Het aantal nascholingsmomenten voor de deelnemers zal verder worden uitgebreid, ondermeer door organisatie van een jaarlijks terugkerende deelnemersdag en thema bijeenkomsten

Ook op het organisatorische vlak dienen twee belangrijke doelstellingen voor het eind van 2007 te worden gerealiseerd:

- het opstellen van een sectiereglement waarin de werkwijze van de sectie wordt vastgelegd
- het formaliseren van de overeenkomsten met zowel de rondzendcoördinator als de referenten waarin alle lopende afspraken worden omschreven

Planning voor 2007-2009

Voor deze periode heeft de PAR-sectie de volgende doelstellingen, naast het voortzetten van de hierboven genoemde punten:

- samenstellen van een historisch overzicht (of jaaroverzicht) per deelnemer
- inventariseren of er behoefte is aan een scoreweergave per type deelnemersgroep
- inventariseren of verdiepingsvragen als programma losgekoppeld kunnen worden van de monsterbeoordeling en kunnen worden voorzien van (visuele) ondersteuning met internetapplicaties
- inventariseren of het opnemen in de rondzending van gelyseerd materiaal voor malaria antigeen bepaling bij de deelnemers gewenst is en logistiek uitvoerbaar

- inventariseren of er behoefte is aan het loskoppelen van de bloed en darm parasieten en te komen tot twee afzonderlijke rondzendingen
- inventariseren of er uitbreidingsmogelijkheden zijn voor andere rondzendingen, al dan niet in verdere samenwerking met andere secties (gedacht kan worden aan weefseldiagnostiek, moleculaire diagnostiek, permanente kleuring van gefixeerd feces, antigeen detectie in feces)
- inventariseren of een nieuwe groep deelnemers buiten Nederland kan worden aangesproken. Hierbij wordt speciaal gedacht aan laboratoria gelegen in zich ontwikkelende landen voor wie dan een specifiek Engelstalig programma opgezet zou moeten worden.

Samenvatting

De PAR-sectie wil voor 2007-2009 in algemene zin het programma op dezelfde wijze voortzetten. De komende periode zal uitgebreider aandacht worden besteed aan een systeem van kwaliteitsborging van de activiteiten van de sectie en zullen de bijscholingsactiviteiten voor de deelnemers verder worden uitgebreid. Op het gebied van de automatisering heeft het opstellen van een individueel jaaroverzicht de hoogste prioriteit.

L. van Lieshout, mei 2007
Voorzitter PAR-sectie SKML